

grænsen, de 65 Aar, for Retten til at opnaa Aldersrente først indtræder efter Forløbet af en 10-aarig Periode. Da endvidere de Beløb, som ydes i Alderdomsunderstøttelse efter den bestaaende Lovgivning, i de senere Aar er steget meget stærkt, saa stærkt, at der nu af Stat og Kommune tilsammen udbetales, ca. 6 Gange saa meget i Alderdomsunderstøttelse aarlig, som Tilfældet var for godt og vel 10 Aar siden, har man dog ment, at det kunde være betænkeligt at fastsætte faste Beløb, som ydes de gamle, og som i mange eller i alt Fald i adskillige Kommuner, vilde komme til at ligge noget under de Beløb, som de paagældende faar i Alderdomsunderstøttelse. Ganske vist er denne stærke Stigning af Alderdomsunderstøttelsen naturligvis en Følge af de stærkt stigende Priser særlig i Krigens sidste Tid og burde derfor nu automatisk ledsages af en Nedgang, saaledes som Tilfældet er for Statstjenestemændenes Dyrctidstillægs Vedkommende. Men Undersøgelser, som man fra Indenrigsministeriets Side har foretaget, synes at tyde paa, at man i ikke faa Kommuner, og ganske særlig i dem, hvor man er kommet højt op, ikke kan finde ned med samme Lethed som den, hvormed man i Aarene 1918 og fremefter fandt op til de meget store Ydelser, som nu præsteres. Samtidig med, at man har fundet det rimeligt, at der blev ydet de gamle, som bor i Kommuner, hvor Aldersrenten ligger under den Alderdomsunderstøttelse, som i de sidste Aar er betalt, et Beløb svarende til Differencen mellem den faste Sats og det, som er fastsat ved det frie Skøn, har man ogsaa ment, at det var nødvendigt at fastslaa, at denne Særydelse skal gaa nedad. Derfor foreslaas det, at hvor Kommunalbestyrelsen yder denne Differens udover de faste Sats til de gamle, skal den nedskrives med mindst $\frac{1}{5}$ aarlig, saaledes at Særydelsen falder bort i Løbet af et Femaar.

Under Behandlingen af Lovforslaget i det høje Folketing saavel i Udvalget som i Salen har naturligvis den gamle Tanke om at gaa over fra en vederlagsfri Alderdomsunderstøttelse til en Folkeforsikring været rejst fra forskellig Side. Jeg har haft Lejlighed til, saavel i Salen som i Udvalget, at udtale mig om dette Spørgsmaal og skal derfor her i det høje Landsting derom kun udtale, at jeg mener ved Overgangen fra det frie Skøn til de faste Sats at have banet Vejen hen imod en Realisation af Folkeforsikringstanken. Jeg tror ganske vist ikke, det bliver muligt at realisere denne i et Omfang, der fuldt erstatter Ydelserne fra Stat og Kommune paa et Grundlag som det, der

er givet i det foreliggende Lovforslag, men jeg kunde tænke mig, at man kunde naa til en delvis Erstatning gennem en Folkeforsikring, saaledes at Statens og Kommunernes Udgifter til Gennemførelse af hele denne sociale Foranstaltning i nogen Grad kunde lempes. Jeg har da ogsaa erklæret mig rede til, naar et Forslag som dette var gennemført, at faa nedsat et sagkyndigt Udvalg, som skulde have den Opgave at udrede, ad hvilke Veje man lettest og bekvemtest kunde gaa over fra den vederlagsfrie Ydelse til en i hvert Fald delvis Folkeforsikring, saa at man administrativt og gennem Forsikringens praktiske Udførelse kunde komme udenom de Vanskeligheder, der unægtelig viste sig ved den praktiske Udførelse, saaledes som denne var skitseret af et Mindretal i Invaliditetskommissionen; det var jo ganske sikkert dette, der lagde de værste Sten i Vejen for denne Reforms Gennemførelse paa Grundlag af Forsikringstanken i de nærmeste Aar efter, at Kommissionen havde afgivet sin Betænkning. Hvad hele Folkeforsikringstankens teoretiske Side angaar, tror jeg ikke, der er Grund til at foretage Tiltægsundersøgelser til dem, der allerede er foretaget gennem Kommissionens værdifulde og betydningsfulde Arbejde, ligesom jo ogsaa selve Pensionsforsikringstanken paa udmærket og rationel Maade er praktiseret ved Startning af forskellige private Selskaber i Aarene efter, at Kommissionen havde afgivet Betænkning. Hele det teoretiske Grundlag ligger saaledes efter min Opfattelse i fuldstændig fast Leje. Hvad det gælder om at faa udredet, er de Veje, som kunde føre over fra Teoriens til Praktikens Verden. I saa Henseende var man i Kommissionsarbejdet ikke ubetinget heldig, men jeg haaber, at det skal lykkes gennem det Arbejde, som vil blive udført af en saadan mindre, sagkyndig Kreds, at pege paa bekvemme Overgangsveje fra det nuværende til det kommende. Men dermed vil jeg naturligvis paa ingen Maade have bemærket, at det kan lykkes at naa fra den vederlagsfrie Ydelse til Folkeforsikringsgrundlaget, og navnlig tvivler jeg, hvad jeg ogsaa har udtalt i Folketinget, om, at det vil kunne lykkes for mere end en Del af det Beløb, som ydes i Aldersrente. Paa den anden Side nærer jeg ikke Tvivl om, at Stemningen er saa kraftig for, at dette Forsøg gøres, ikke mindst i de sønderjydske Landsdele, at det vil være naturligt at laane Øre til denne Stemning og gøre det Forsøg, som her ønskes gjort.

Jeg skal, som jeg begyndte med at sige, i øvrigt ikke gennemgaa samtlige